PODATKI O POPISU STANOVANJ

OBČUTNO POVEČANJE

POPIS STANOVANJ je potekal leta 1971 skupno s popisom prebivalstva. S tem popisom so bila prvič v Jugoslaviji, po enotni statistični metodologiji zajeta vsa vaška in mestna stanovanja. V prejšnjih popisih so bila namreč zajeta samo naselja pretežno mestnega karakterja. To sta bila popisa v letih 1951 in 1961. V tem popisu pa je bilo popisano vsako stalno naseljeno in prazno stanovanje, kakor tudi stanovanje, ki se koristi občasno za odmor in rekreacijo. Razen tega je bil popisan vsak prostor, ki se ne more šteti kot stanovanje, vendar je bil v času popisa uporaben kot bivalni prostor.

Preden bi podrobneje prikazali stanovanjsko situacijo ob popisu 1971, navajamo nekaj podatkov primerjanih s stanjem iz prejšnjih popisov. Na površini 156 km², kolikor obsega občina Ljubljana-Šiška, je bila gostota prebivalstva največja, saj znaša na km² celo 423 prebivalcev.

Leto	Gospodinjstva	Prebivalstvo	Gostota preb. na km²
1948	9.349	29.949	192,0
1953	12.008	37.637	241,3
1961	14.827	45.593	292,3
1971	20.996	66.036	423,4

Od petih ljubljanskih občin je občina Ljubljana-Šiška imela ob podpisu 66.036 prebivalcev ali 44,8 % več kot v letu 1961. Selitveni prirast je bil izredno visok, saj znaša v letu 1971 koeficient prirasta na tisoč prebivalcev celo 37,8. Ta podatek obenem opozarja na veliko gradbeno dejavnost.

Omenili smo že, da je popis v letu 1971 prvič zajel vsa vaška in mestna stanovanja, zato podatkov za primerjavo z drugimi leti ni.

Podatki o stanovanjskem skladu po naseljih so omogočili vpogled v stanovanjske razmere in stanje v vsakem posamičnem naselju, kar bo služilo za izdelavo načrtov stanovanjske gradnje za naselja. V splošnem pa je popis zajel glavne podatke o velikosti in sestavi stanovanj, o njihovi kvaliteti in zasedenosti.

VSAKO ČETRTO STANOVANJE V ŠIŠKI

V Ljubljani je bilo v času popisa popisano 74.793 stalno naseljenih stanovanj, od tega samo v občini Šiška 18.845 ali 25,2 %. Poleg stalno naseljenih je bilo v tem času v Šiški še 213 občasno nenaseljenih, 82 pa zapuščenih za daljši čas.

Da bi dobili vpogled v velikost in sestavo stanovanj, so bili zbrani podatki o skupni površini, o številu in površini sob in ostalih prostorov. Podatek o površini vsega stanovanja omogoča vpogled v razpoložljivi stanovanjski prostor.

	Ljubljana 1	Lj.-Šiška 2	2 : 1
Površina stanovanj v tisoč m²	4.340	1.118	25,8
Število stanovanj po vrstah			
Skupaj	75.801	19.140	25,3
posebne sobe	3.668	613	16,7
1-sobno in garsonjere	17.885	4.055	22,6
2-sobno	26.168	6.869	26,2
3-sobno	18.202	4.868	26,7
4 in večsobno	9.878	2.735	27,7

Da bi preučili kvaliteto stanovanj, do določene meje pa tudi stanovanjski standard, so bili s popisom zbrani podatki o virih, iz katerih se gospodinjstva, ki stanujejo v stanovanju, preskrbujejo s pitno vodo, nadalje podatki o električni napeljavi, kopalnici, vrsti stranišča in drugem.

Navajamo le nekaj podatkov in sicer:

Skupno število stanovanj	19.140	100,0
Leto izgradnje:		
do 1918	2.581	13,5
1919—1945	3.311	17,3
1946—1960	3.782	19,8
po 1960. letu	9.466	49,4
Opremljenost:		
elektrika in vodovod	17.995	94,0
samo elektrika	1.114	5,8
brez instalacij	31	0,2
Stanovanja s kopalnico	14.705	

Podatki o zasedenosti stanovanja zadovoljujejo najvažnejše namene popisa, ker so iz njih razvidne stanovanjske razmere in sicer: od skupno 19.140 naseljenih stanovanj prebiva v 17.193 stanovanjih po eno gospodinjstvo, po dva gospodinjstva zasedata 1.280 stanovanj in po tri in več gospodinjstev je nastanjenih v 354 stanovanjih. Prav ti elementi pa ugotavljajo potrebo po še večji stanovanjski gradnji. Nič manj zanimiv pa ni prikaz, koliko je stanovanj s povprečno površino stanovanja na eno osebo:

do 6 m²	453 stanovanj
6,1—8,0 m²	697 stanovanj
8,1—10,0 m²	1.195 stanovanj
10,1—15,0 m²	4.890 stanovanj
15,1—20,0 m²	4.637 stanovanj
preko 20,0 m²	6.928 stanovanj

S popisom je bil dobljen podatek o lastništvu stanovanj, ki deli stanovanja na družbeno in zasebno last. V družbeni lastnini je torej 6.313, v zasebni pa 12.829 stanovanj. V zasebni lasti je 18 stanovanj, ki se koristijo kot »drugo« stanovanje.

Kot potencialni stanovanjski sklad so se tokrat popisali tudi vsi vikendi. Na našem območju je bilo v kritičnem trenutku skupaj 147 stanovanj za počitek in rekreacijo s skupno površino 3.908 m². Od tega je bilo dokončanih 98.

Prva stanovanja za počitek in rekreacijo (3) so bila grajena pred letom 1918. Sledila je gradnja vikendov kot sledi:

od 1919—1945	18 stanovanj
od 1946—1960	20 stanovanj

po letu 1960 pa 106, od tega je 49 nedokončanih.

Vikendi so opremljeni z elektriko in vodovodom (99), samo z elektriko 27, brez instalacij pa je 21 vikendov. Opremljenost s pomožnimi prostori (kuhinja, kopalnica in stranišče) je popolna le pri 42 stanovanjih, medtem ko pomožnih prostorov sploh nima 29 stanovanj. Po številu sob prednjačijo stanovanja z eno sobo (74), z dvemi je 51, s tremi 19 in več kot tremi 3 stanovanja. Do 30 m² skupne površine ima 81 vikendov, trije pa presegajo 80 m².

I. K.

povprečju ni čutiti kakšne posebne družabnosti in podobnih oblik med družinami. Velja skoraj pravilo, da se družinskemu proračunu primerno najde kak dinar za modno smučanje in poletni dopust in s tem je po prepričanju družina že zadovoljila, seveda če izvzamemo vožnje z avtomobilom in televizijskih oddaj, potrebam telesno-kulturnega izražanja.

Poznano je frazarjenje okrog socialnih razlik in že se pojavi novo vprašanje, ali so zgoraj navedene oblike družinske telesne kulture pristopne vsakemu občanu. Niso. Saj vemo, da je veliko občanov, ki so prepotrebni telesne kulture, onemogočenih prav iz finančnih razlogov. Težko bi našli sredstva, da bi se lahko poslužili komercialno rekreacijskih objektov kot je npr. zlati klub in podobno.

Dragi občani, prav tu leži jedro problema, ki naj bi ga naša organizacija z vašo vsestransko podporo rešila. S finančno pomočjo vseh družbeno-političnih faktorjev in predvsem gospodarskih organizacij, katere član ste tudi vi, morajo omogočiti izvedbo izgradnje rekreacijskega športnega objekta v Spodnji Šiški, ki po idejnem projektu obsega naslednje: klet, bazen 12×7, dve sauni, dvorano za namizni tenis in splošno rekreacijo, pritličje: dvostezno avtomatsko kegljišče, bife, garderobe in sanitarije za rekonstruirani stari del, ter rokomentno, košarkarsko in odbojkarsko igrišče zunaj. V nadstropju novogradnje pa bi se razprostirala gimnastična telovadnica, ki bi razbremenila dve dvorani v starem objektu, ki bi jih izključno priredili za rekreacijsko vadbo starejših občanov.

Predračunska vrednost objekta je po trenutnih cenah približno 6,500.000 din.

Kaj bi dobili z novogradnjo? Prav gotovo, da bi lahko tu mnogi naši občani združili prijetno s koristnim. Tu bi si nabirali novih moči za jutrišnji delavnik in to za simbolično članarino, tu bi se med seboj spoznavali, tu bi mnogi našli v tej obliki več razumevanja za družbene probleme teh zvrsti, tu bi bilo torišče pestrosti našega prostega časa in še in še bi lahko naštevali.

Sedaj pa konkretno. Kaj storiti? Podprite nas v naših prizadevanjih, kjer vam je to mogoče. Vabimo vas k sodelovanju. Ko boste v svojih delovnih organizacijah razpravljali o smotrnosti investiranja gradnje lastnih počitniških domov, hotelov in drugih objektov, zastavite predlagateljem vprašanje ali je ta investicija opravičljiva z ozirom na neenake možnosti posameznih članov delovnega kolektiva, ki bi lahko te objekte koristili v svrho telesne kulture, ali ni morda ta objekt prostemu času, ki je skopo odmerjen, preveč odmaknjen. Saj ni redek primer, da dobro stoječa gospodarska organizacija često investira v popolnoma nesorodno panogo, delno rekreacijsko komercialnega značaja, kot so hoteli in podobni objekti.

Občani, posebno člani delovnih organizacij v Šiški, udeležujte se v razpravah v svojih kolektivih, ko boste obravnavali tudi naše predloge o soinvestiranju izgradnje tako prepotrebnega vsesplošno družbenega objekta, ki ga obsega naš program. Podprite vse oblike, ki vam jih bo v raznih oblikah predočil naš gradbeni odbor.

V kolikor bomo zagarantirali sredstva za spodnji dve etaži, obstoja možnost da nas v investiciji izgradnje zgornje telovadnice podpre gimnastična zveza Slovenije preko svojih virov sredstev za ta namen.

V organih Skupščine Ljubljana—Šiška smo prejeli določeno moralno podporo, za katero upamo, da se bo kaj kmalu prelevila tudi v gmotno.

Prepričani smo, da ko bomo obiskovali vaše gospodarske organizacije, bomo naleteli na polno razumevanje in da nam boste v posredni in neposredni obliki priskočili na pomoč, saj bi s tem koristili pri izgradnji opisanega objekta, ki bo na razpolago vam in vašim otrokom.

Podprite to humano akcijo, ki smo ji nadeli naslov:

TELESNA KULTURA VSEM!

Za vse oblike prispevkov se obračajte na naslov: TVD Partizan, Ljubljana, Spodnja Šiška, Drenikova 32, žiro račun 501-8-438/4.

Predsednik TVD Partizan Spodnja Šiška
Janez Matoh